

Fragments of Repair/La Colonie Nomade

Een collectief studieprogramma in het kader van het meerdelige project *Fragments of Repair* (17 april–1 augustus 2021), georganiseerd door BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht in samenwerking met kunstenaar Kader Attia en dekoloniaal forum ~~La Colonie~~, Parijs; en gehost door La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Jossierand, 93500 Pantin, Parijs

17 april–3 juli 2021

Fragments of Repair/La Colonie Nomade is een drie maanden durend collectief studieprogramma, ontwikkeld en begeleid door politicoloog, feminist en dekoloniaal activist Françoise Vergès. ~~La Colonie Nomade~~ vindt, net als *Fragments of Repair/Kader Attia* (een tentoonstelling van Attia bij BAK) en *Fragments of Repair/Gatherings* (een online reeks lezingen, gesprekken, en *assembly forums*), plaats in het kader van het meerdelige project *Fragments of Repair* (17 april–1 augustus 2021). Het project is georganiseerd door BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht in samenwerking met kunstenaar Kader Attia en dekoloniaal forum ~~La Colonie~~, Parijs. Omdat ~~La Colonie~~ een nomadisch bestaan is begonnen, wordt ~~La Colonie Nomade~~ gehost door La Dynamo de Banlieues Bleues, Pantin, Parijs.

In *Fragments of Repair* draagt Attia de idee van ‘dekoloniaal herstel’ (*decolonial repair*) aan, als een tactiek om de wereldwijde urgentie van collectieve geestelijke gezondheid voor het voetlicht te brengen in een wereld die is verwond door de Covid-19-pandemie. ‘Letsel’, ‘wond’ en ‘herstel’ zijn belangrijke concepten in Attia’s artistieke praktijk, met name in relatie tot de materiële en immateriële onrechtvaardigheden van koloniaal geweld die tot op de dag van vandaag voortduren. De huidige omstandigheden brengen dit onrecht nog scherper in beeld en brengen bovendien nieuwe ‘verwondingen’ aan: van chronische onzekerheid tot maatschappelijk isolement, uitputting, verlies en angst. Welke paden kan herstel bieden – niet als een terugkeer naar eerdere wegen, maar als een traject ingegeven door de roep om dekolonisatie en restitutie – aan het leven tijdens en na het virale en psychologische pandemium?

~~La Colonie Nomade~~ gaat verder in op deze vraagstukken en put daarbij uit dekoloniale strategieën als een manier om tot ‘vreugdevol overleven’ en collectieve praktijken van ‘herstel’ te komen, ondanks de wrede kapitalistische ‘economie van uitputting’.

Uitputting, zowel mentaal als lichamelijk, is endemisch voor het kapitalisme. Het kapitalisme is gebaseerd op extractivisme, een continue uitputting van alle levensvormen en -krachten – mensen en dieren, aarde en bodem, oceanen en rivieren, lucht en water – ten behoeve van het welzijn van een select aantal mensen. De Covid-19-pandemie heeft de gezondheidsepidemie die aan het kapitalisme ten grondslag ligt – de epidemie van uitputting en de geestelijke kwetsbaarheid die daaruit voortvloeit, waaronder angst, depressie en gevoelens van isolatie – nog scherper in beeld gebracht. Tijdens quarantaines en lockdowns zijn er enerzijds mensen die bevoorrecht genoeg zijn om vanuit huis te werken en die hun werk en sociale relaties via Zoom onderhouden. Anderzijds bestaat er de, veelal ondergewaardeerde, arbeid die verricht wordt door miljoenen mensen – veel

vrouwen, veel mensen van kleur – die de stad schoon houden, voor zieken en ouderen zorgen, en eten en goederen afleveren bij mensen die het zich kunnen veroorloven om thuis te blijven. Deze scheve verhouding tussen mensen die in steeds uitputtendere omstandigheden werken en leven versus zij die van hen afhankelijk zijn, is onderdeel van wat Vergès de ‘economie van uitputting’ (*‘economy of exhaustion’*) noemt. Volgens Vergès heeft de economie van uitputting ‘een lange geschiedenis in de moderne wereld: het begon met de koloniale slavernij, waarin menselijke energie tot de dood aan toe werd uitgeput; de industriële revolutie nam deze logica over en exploiteerde de lichamen van witte arbeiders en kinderen totdat zij het recht kregen op kortere werktijden en minder zware fysieke arbeid, dankzij de uitputting van geracialiseerde lichamen in de koloniën. Liberale en neoliberale landen berusten voor de mijnbouw nog steeds op de uitputting van lichamen van migranten en mensen van kleur.’¹

Hoe zou de dekoloniale strategie van ‘herstel’, in lijn met een dekoloniaal perspectief, korte momenten van ‘vreugdevol overleven’ teweeg kunnen brengen, in tegenstelling tot de doorgaans barre, uitgeputte vorm van overleven? Op wat voor manier draagt ‘herstel’ als dekoloniale praktijk bij aan de ontwikkeling van collectief gereedschap voor emancipatie en verzet? Hoe zou ‘herstel’, als een pragmatische interventie in ons dagelijks leven, ons kunnen helpen te ontsnappen aan de dominante subjectiviteit die de neoliberale economie van uitputting met zich meebrengt? Hoe zouden we samen na kunnen denken over ‘herstel’ en het in de praktijk kunnen brengen, in het kielzog van een pandemie die verhevigd wordt door hetgeen allang gebroken was (maatschappelijk, ecologisch en economisch onrecht)? En hoe zouden we, in het licht van dat wat onherstelbaar is, ‘herstel’ kunnen zien als iets dat onvolmaakt, onaf en voortdurend is, in tegenstelling tot de routine waarin we allerlei wonden dichten en de littekens verbergen; een routine die, zoals Attia heeft laten zien, diep verbonden is met de Europese moderniteit?

Met *La Colonie Nomade* proberen we mensen niet simpelweg te informeren over de staat van de wereld, maar trachten we collectieve strategieën en concrete gebaren van ‘herstel’ te bedenken en in de praktijk te brengen. Ook verkennen we de plaats en rol van kunst tegen de liberaal-kapitalistische achtergrond van extractie en uitbuiting door (culturele) instellingen; enorme ongelijkheid; onbuigzaam racisme, seksisme en xenofobie; en de wereldwijde verwoesting van de levens van arme en geracialiseerde mensen. Terwijl de organisatoren van *La Colonie Nomade* zich bewust zijn van de medeplichtigheid van culturele instellingen, hopen zij een veilige plek te bieden waar die medeplichtigheid openlijk besproken en het hoofd geboden kan worden.

Fragments of Repair/La Colonie Nomade is nauw verweven met *Fragments of Repair/Gatherings*, een reeks online lezingen, gesprekken en *assembly forums*, die onderdeel vormen van het lesprogramma. *Fragments of Repair/Gatherings* besteedt ook regelmatig aandacht aan de kunstwerken in *Fragments of Repair/Kader Attia* in de vorm van (online) filmvertoningen en gesprekken met Attia, die een vertrekpunt vormen voor collectieve studie, waarin we ‘herstel’ aan de hand van kunst verkennen, verbeelden en in de praktijk brengen.

¹ Françoise Vergès, ‘Capitalocene, Waste, Race, and Gender,’ *e-flux journal*, nr. 100 (mei 2019), <https://www.e-flux.com/journal/100/269165/capitalocene-waste-race-and-gender/>.

Syllabus

I. Inleiding: *Fragments of Repair*

17 april 2021

BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht; La Dynamo de Banlieues Bleues, Pantin, Parijs; en bakonline.org

Openbaar toegankelijk via bakonline.org; de deelnemers van ~~La Colonie Nomade~~ ontmoeten elkaar fysiek bij La Dynamo de Banlieues Bleues, Pantin, Parijs

De opening van het project *Fragments of Repair* is een hybride – zowel virtueel als fysiek – evenement dat fysiek plaatsvindt bij BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht en La Dynamo, Pantin, Parijs; en virtueel op bakonline.org. Bij deze gelegenheid introduceren kunstenaar Kader Attia, BAK algemeen en artistiek directeur Maria Hlavajova, en BAK-curator Wietske Maas het meerdelige project *Fragments of Repair* in een gesprek. In het gesprek reflecteren zij op de ontwikkeling van het project, dat gevormd werd door de omstandigheden van de pandemie, en gaan zij in op de relatie met Kaders verkenning van de dekoloniale praktijk van ‘herstel’. Politicoloog, historicus en dekoloniaal feminist Françoise Vergès spreekt over de economie van uitputting, filosoof Catherine Malabou reflecteert op het ‘politieke onderbewustzijn’, en filosoof en politiek denker Achille Mbembe presenteert zijn gedachten over het ‘herstel van de rede’.

II. De Economie van Uitputting en de Strijd voor Leven en Waardigheid

Zondag 2 mei 2021, 14.00–18.00 uur

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Seminar en workshop voor de deelnemers aan ~~La Colonie Nomade~~

In deze sessie verkennen we de genealogie van de ‘economie van uitputting’ en het verband met extractivisme, van slavernij tot nu. De deelnemers bespreken de manier waarop deze economie functioneert, en hoe het raciaal kapitalisme gestalte geeft aan wat Ruth Wilson Gilmore, onderzoeker en activist op het gebied van strafrechtelijk abolitionisme, de ‘fabricage van gedifferentieerde kwetsbaarheid voor een vroegtijdige dood’ noemt, en hoe de strijd voor leven en waardigheid, die samen een politiek van ‘herstel’ vormen, zich hier al jaren tegen verzet.

In deze eerste sessie proberen we de kernelementen van de economie van extractie/uitputting te vatten, en bekijken we hoe instemming met extractie/uitputting wordt gefabriceerd. Slavernij en kolonisatie creëerden een model voor de accumulatie van rijkdom: exploiteer totdat iets of iemand compleet uitgeput is en laat verwoeste landen en verspilde levens achter. Dit model domineert nog steeds de wereld. Ten tweede kijken we in deze sessie naar vormen van herstel die ontwikkeld worden door onderdrukte mensen/bevolkingsgroepen: een politiek die waardigheid tracht te herstellen; de mens tegen de mens(heid) en een nieuwe verbinding met de natuur; gemeenschappen van Marrons, antislavernijopstanden en revoluties; antikolonialisme; revolutionair-, Zwart-, moslim- en dekoloniaal feminisme; dekoloniale milieupolitiek; en de strijd voor een andere epistemologie.

Het doel is niet om een encyclopedisch overzicht te geven, maar om vat te krijgen op het feit dat de politiek en praktijken van herstel een lange geschiedenis hebben, en dat

kwesties wat betreft waardigheid en solidariteit, gemeenschap en respect, transnationalisme en transdisciplinariteit, hier de basis voor vormen.

Aanbevolen literatuur/videomateriaal

Kader Attia, *The Body's Legacies, Part 2: The Postcolonial Body*, 2018, video.

Kader Attia, *The Object's Interlacing*, 2020, video-installatie.

Françoise Vergès, 'Capitalocene, Waste, Race, and Gender,' *e-flux journal*, nr. 100, (mei 2019), <https://www.e-flux.com/journal/100/269165/capitalocene-waste-race-and-gender/>.

Ruth Wilson Gilmore, 'Abolition,' in *Revolutionary Feminisms*, Brenna Bhandar en Rafeef Ziadah, red. (Londen: Verso Books, 2020), pag. 161-177.

III. Verwoeste Landen en Dekoloniale Ecologie: De Langzame Temporaliteit van Herstel Zondag 16 mei 2021, 14.00–18.00 uur

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Seminar en workshop voor de deelnemers aan *La Colonie Nomade*

Hoe kan de vernietigende kracht die kolonisatie en kapitalisme eeuwenlang op het milieu hebben losgelaten ooit hersteld worden? En hoe kunnen we het feit onder ogen zien dat het herstel van de zeeën, de rivieren, alle bodemlagen, de lucht en het water, de planten en dieren, nooit voltooid worden? Hoe verhouden we ons tot onherstelbaarheid? De hoeveelheid gif die de planeet vervuult is duizelingwekkend: nucleair afval; de ruïnes van imperialistische oorlogen (zoals Agent Orange in Vietnam); de pesticiden en insecticiden die over landerijen, bossen, rijstvelden en plantages worden verspreid; en de pandemieën die veroorzaakt worden door de landbouw- en de vleesindustrie, hyperconsumptie, wereldwijd reizen en massatoerisme. Het zal tijd vergen om de misdaden van slavernij, kolonialisme en kapitalisme, die al eeuwenlang gaande zijn, te herstellen; de temporaliteit van dekoloniaal herstel/onherstelbaarheid vormt een uitdaging voor de westerse/medische/technologische temporaliteit van herstel—de *verstrengelde temporaliteiten* van herstel.

Aanbevolen literatuur/videomateriaal

Andreas Malm, 'This is the Hell that I have heard of: Some Dialectical Images in Fossil Fuel Fiction,' in *Forum for Modern Language Studies*, volume 53, nr. 2 (april 2017), <https://academic.oup.com/fmls/article/53/2/121/3580591>.

Andreas Malm, 'Pandémies, crise climatique et léninisme écologique. Débat avec Andreas Malm,' in *Alternative Révolutionnaire Communiste* (december 2020), <https://alt-rev.com/2020/12/04/pandemies-crise-climatique-et-leninisme-ecologique-debat-avec-andreas-malm/>.

Malcom Ferdinand, 'Pour une écologie décoloniale,' in *Revue Projet*, 2020, pag. 52–56.

Malcom Ferdinand, 'Why We Need a Decolonial Ecology,' in *Eurozine* (juni 2020), https://www.eurozine.com/why-we-need-a-decolonial-ecology/#xd_co_f=NDU4M2U0MWYtOTM2Mi00YjUzLThkNGYtZTFiYjY5OTA1MmUy~.

Malcom Ferdinand, 'A Decolonial Ecology: Voices from the Hold of Modernity,' lezing tijdens het symposium *On Enclosed Spaces and the Great Outdoors* (De Brakke Grond, Amsterdam, 29 februari 2020), https://www.youtube.com/watch?v=NNaLugt7cdI&ab_channel=OnEnclosedSpacesandtheGreatOutdoors.

Ben Lewis, *Polynésie: Le Paradis Radioactif*, 2017, documentaire film, <https://youtu.be/XV5u6q8luGM>.

IV. Verwoeste Levens, Veilig Onderkomen en Toevluchtsoord

Zaterdag 29 mei 2021, 14.00–18.00 uur

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Openbare sessie met vluchtelingen en organisaties die met vluchtelingen werken

Wat is tegenwoordig een veilig onderkomen of een toevluchtsoord? Wat is een toevluchtsoord eigenlijk? Wat heb je ervoor nodig? Hoe vind je het? Wie beslist wat 'bescherming' inhoudt, in een wereld waarin de gemilitariseerde natiestaat van toevlucht een business heeft gemaakt, een vocabulaire van xenofobe defensie opdringt, muren bouwt, en autonome, vanuit de gemeenschap georganiseerde onderkomens en toevluchtsoorden verwoest? Hoe kunnen we het heft van bescherming weer in eigen hand nemen, op een manier die antiracistisch, antikapitalistisch, antipatriarchaal, anti-imperialistisch, pro-*indigenous* rechten, pro-vluchtelingen, dekoloniaal feministisch en abolitionistisch is? In deze sessie kijken we naar de manieren waarop natiestaten het idee van bescherming inzetten om maatschappelijke en raciale segregatie tussen mensen te verscherpen, surveillance en controle te intensiveren, en ongelijkheid en onrechtvaardigheid in stand te houden. Daarnaast verkennen we de solidariteitspolitiek, routes en circulatie van de politiek van bescherming, en kijken we naar 'kwetsbaarheid' en hoe dit wordt ingezet om *subaltern* gemeenschappen hun keuzevrijheid te ontnemen.

Aanbevolen literatuur/videomateriaal

Christiane Vollaire en Philippe Bazin, *Un archipel des solidarités, Grèce 2017–2020* (Parijs: Loco Editions 2020), pag. 183–208.

Veronica Gago, 'The Feminist International,' in *Feminist International. How to Change Everything* (Londen: Verso Books, 2019), pag. 181–190.

Lucie Laplace, 'Économies populaires et luttes féministes, à propos du livre de Veronica Gago,' in *Contretemps* (november 2020), <https://www.contretemps.eu/economie-populaire-luttes-feministes-gago-amerique-sud/>.

Djamel Kerkar, *Atlatl* (Ruins), 2018, documentaire film (in het Algerijns met Franse ondertiteling). Tijdens het 'Zwarte Decennium' dat Algerije in de jaren 1990 doormaakte, vond er een ramp plaats in het dorp Ouled Allal, dat geteisterd werd door terrorisme. Beelden die met VHS zijn gemaakt nemen ons via ruïnes mee naar van het verleden van het dorp. De regisseur ontmoet verschillende generaties dorpelingen: hij bevraagt de herinneringen van de ouderen en de hoop van de jongeren – die geen perspectief meer

hebben – over de wederopbouw van hun land. Het gesprek gaat heen en weer tussen materiële ruïnes en verwoeste levens (een eenmalige link voor streaming is beschikbaar voor alle deelnemers).

Women Working Group on Financing and Development, 'Capital vs. Life: Corporate Capture: Financialization and Financial Extractivism,' webinar (14 september 2020), <https://www.youtube.com/watch?v=1LNqkru1oks>.

V. De Kunst van Herstel: Na Representatie

Zaterdag 12 juni 2021, 14.00-18.00 uur

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Seminar en workshop voor de deelnemers aan ~~La Colonie Nomade~~

De Europese moderniteit gaf negatieve connotaties aan de ontevredenheid, woede en strijd van koloniale onderdanen: van tot slaaf gemaakte mensen die in opstand kwamen werd gezegd dat ze gek waren, vrouwen waren hysterisch, gekoloniseerden waren leugenaars, Joden waren sluw, Arabieren bedrieglijk en seksistisch, Aziaten verwijfd of geslachtloos – allemaal waren ze achterlijk en 'in gebrek' aan rede, schoonheid, capaciteiten en talenten. De Europese moderniteit classificeerde, snoerde de mond, vernietigde en objectificeerde; en *subalterns* leven *nog steeds* in dit regime van representatie. Zo werd het 'Noord-Afrikaanse Syndroom' ('*The North African Syndrome*') dat Frantz Fanon in 1952 verkende – waarin hij betoogde dat Franse dokters systematisch de ziektes van Noord-Afrikaanse arbeiders wegwijsden door te zeggen dat zij die maar verzonnen om onder hun werk uit te komen – omgedoopt tot 'Mediterraans syndroom'. In verzet tegen dit regime van representatie, werken *subalterns* aan nieuwe representaties in alle kunstvormen, in literatuur en in onderzoek. De strijd omtrent het gebied van representatie wordt opgevoerd. Omdat het beschouwd wordt als een cruciaal terrein voor herstel, worden alle beschikbare technieken en middelen ingezet. In hoeverre is representatie echter weer een valstrik van de moderniteit? 'Dekoloniale esthetiek,' zo stelt Rolando Vázquez, 'gaat over de strijd tegen de vergetelheid en houdt zich bezig met het aanschouwen en genezen van de koloniale wond,' en duidt op, 'een baanbrekende verschuiving van het tijdperk van verkondiging naar het tijdperk van luisteren.'²

Representatie, een valstrik van de Europese moderniteit, leidt tot 'schikking' – een aanvulling op, in plaats van een ontmanteling van, racisme en kapitalisme. Neem bijvoorbeeld de controversie omtrent koloniale standbeelden en monumenten: door die te bevragen, verplaatsen en/of te vervangen met beelden van vrouwen en niet-witte heldinnen en helden, wordt de openbare ruimte niet *gedekoloniseerd*. Steden zullen ongastvrij blijven voor migranten, Zwarte mensen, Arabieren, gesluierde vrouwen, sekswerkers, daklozen, vluchtelingen en arme mensen. De vraag wat er ná representatie komt, betekent nadenken over een dekoloniale esthetiek die actief bijdraagt aan een proces van herstel.

Aanbevolen literatuur/videomateriaal

Frantz Fanon, 'The North African Syndrome,' in *Toward the African Revolution* (Parijs: François Maspero, 1964),

<https://readingfanon.blogspot.com/search/label/The%20%22North%20African%20Syndro>

² Rolando Vázquez, *Vistas of Modernity: decolonial aesthetics and the end of the contemporary* (Prinsenbeek: Japsam Books, 2020), pag. 176.

me%27 and in French at: <https://esprit.presse.fr/article/frantz-fanon/le-syndrome-nord-africain-18214>.

Sylvia Wynter, 'Towards the Sociogenic Principle: Fanon, The Puzzle of Conscious Experience, of 'Identity' en What it's Like to be 'Black,'" in *National Identity and Sociopolitical Change: Latin America Between Marginization and Integration*, Mercedes Durán-Cogan en Antonio Gómez-Moriana, red. (Minneapolis, Minnesota: University of Minnesota Press, 1999), <https://trueleappress.files.wordpress.com/2020/04/wynter-towards-the-sociogenic-principle.pdf>.

VI. Sprong van de Verbeelding

Zaterdag 19 juni 2021, 14.00-18.00 uur

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Openbare sessie met dekoloniale en feministische activisten, academici, curatoren en kunstenaars

Wat houdt de verbeelding van een herstelpolitiek voor vandaag de dag precies in? Hoe stellen we onze lokale, transnationale en globale praktijken voor? Hoe zorgen ervoor dat we niet vervallen in doemdenken – hetgeen uiteindelijk passiviteit of het xenofobe zoeken naar een zondebok in de hand werkt? Is het mogelijk om ons in plaats daarvan te verankeren in mogelijkheid en hoop? Omdat het kapitalisme het vermogen heeft om theorieën, beelden en representaties van onderdrukten te absorberen, om kritiek te commodificeren, betekenissen te verhandelen, te stelen en te plunderen, is het van essentieel belang dat we ons toelagen op de kunst van *marooning* – dat we strategische zichtbaarheid en onzichtbaarheid inzetten om *fugitivity* en *futurity* te beoefenen.

Een uittreksel van de tekst die collectief werd geschreven voor *L'Atelier*, een gezamenlijke performance over "Utopias, Dystopias, Heterotopias", gecureerd door Françoise Vergès in juni 2017 vormt het startpunt:

Extrait: 'Par un insupportable retournement, les oppresseurs se présentent comme victimes. Depuis que d'aucuns ont déclaré que l'Histoire était finie, tout peut désormais être manipulé. Une fois la fin de l'histoire déclarée, il n'y a plus besoin de paix, nous pouvons entrer dans un état de guerre permanente. Le temps se serait arrêté et l'histoire ne serait plus un processus de contestations et d'aspirations mais un moment figé dans une éternelle répétition, un éternel retour du même. Le révisionnisme historique produit de nouvelles amnésies. D'un côté, l'anti-intellectualisme ambiant flatte les goûts les plus bas, de l'autre un art désincarné se fait passer pour subversif. La notion de « décolonisation » elle-même est en train de perdre son sens.'

Uittreksel: 'Door een ondraaglijke ommekeer, beweren onderdrukkers slachtoffers te zijn. Sinds sommigen het 'einde van de geschiedenis' hebben verklaard, kan alles gemanipuleerd worden. Toen het einde van de geschiedenis eenmaal was aangekondigd, bestond geen behoefte meer aan vrede, niets belette ons om in een permanente staat van oorlog te geraken. De tijd is naar verluid tot stilstand gekomen en de geschiedenis wordt niet langer beschouwd als een proces van contestatie en aspiraties, maar als een moment dat voor eeuwig herhaald wordt, een eeuwige terugkeer van hetzelfde. Historisch revisionisme brengt nieuwe vormen van geheugenverlies voort. Aan de ene kant vleit het

heersende anti-intellectualisme de primairste smaken; en aan de andere kant wordt een ontwortelde kunst als subversief gezien. Het idee van ‘dekolonisatie’ dreigt zelf haar betekenis te verliezen. Vandaar de noodzaak om dagelijks oefeningen in verbeelding te organiseren.’

VII. en VIII. Gebaren en Praktijken van Herstel

Zaterdag 26 juni & zaterdag 3 juli 2021, beide dagen om 14.00–18.00

La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

Creatieve workshops en openbare sessies

In deze twee sessies staan onderwijs- en leerpraktijken van herstel centraal die ter plaatse uitgevoerd kunnen worden. Terwijl we het conceptuele en organisatorische kader van het *Fragments of Repair* -project in Utrecht en Parijs zien als een vorm van herstel, beginnen de sessies met het nadenken over de behoeften van mensen die zich momenteel in Nederland of Frankrijk bevinden. We richten ons daarbij op mensen die het meest blootgesteld worden aan brutaliteit en geweld, waaronder gasten uit de eerdere workshops ‘Verwoeste Levens, Veilige Onderkomens en Toevluchtsoorden’ op 29 mei 2021 en ‘Sprong van de Verbeelding’ op 19 juni 2021. Samen met hen, doen de groepsdeelnemers mee aan een collectief experiment van herstel. Het doel is niet om een onderkomen te bieden, maar om autonomie en solidariteit te versterken als instrumenten van herstel. Deze laatste twee sessies zijn ook voor een breder publiek toegankelijk om grassroots initiatieven en gezinnen uit de buurt van Pantin kennis te laten maken met ~~La Colonie~~ Nomade’s praktijk van ‘herstel’.

Praktische informatie:

Waar:

~~La Colonie~~ Nomade vindt plaats bij La Dynamo de Banlieues Bleues, 9 Rue Gabrielle Josserand, 93500 Pantin, Parijs

De fysieke, tweewekelijkse collectieve studiesessies gaan gepaard met online lezingen, gesprekken en ‘assembly forums’ van *Fragments of Repair/Gatherings*, georganiseerd door BAK en beschikbaar via online streaming op bakonline.org.

Wanneer:

~~La Colonie~~ Nomade gaat op zaterdag 17 april 2021, van 14.00-18.00 uur van start met het openingsevenement van *Fragments of Repair*. In de periode 2 mei–3 juli 2021 vindt de collectieve studie plaats op 2 mei, 16 mei, 29 mei, 12 juni, 19 juni, 26 juni, en 3 juli 2021, van 14.00-18.00 uur.

Fragments of Repair/Gatherings vindt van 18.00–20.00 uur plaats bij BAK en op bakonline.org op 17 april, 29 april, 13 mei, 27 mei, 10 juni, 24 juni, 8 juli, en 31 juli 2021. Bezoek BAK’s website voor meer details.

Achtergrond en Voorbereiding:

Kunstenaar Kader Attia en organisator Françoise Vergès nodigen een kerngroep van 20–25 kunstenaars, activisten, en academici van verschillende leeftijden, disciplines, genders en achtergronden uit om deel te nemen aan ~~La Colonie~~ Nomade. Aan alle deelnemers wordt gevraagd zich voor de start van het programma te verdiepen in een lijst met lees-, luister-

en kijkmateriaal. Op 29 mei 2021 en 19 juni 2021 betreft ~~La Colonie Nomade~~ een bredere constellatie bij het lesprogramma, met gasten van organisaties die met vluchtelingen werken in woonwijken (op 29 mei 2021) en met dekoloniale en feministische activisten, curatoren, onderzoekers en kunstenaars (op 19 juni 2021). Deze gasten zijn tevens uitgenodigd om de laatste sessies op 26 juni 2021 en 3 juli 2021 bij te wonen en om samen met de kerndeelnemers een gezamenlijk experiment van 'herstel' aan te gaan. Voor het tweede middagdeel van de laatste twee sessies staat de deur tevens open voor grassroots organisaties en families uit Pantin, de lokale buurt van La Dynamo.

Daarnaast dienen alle deelnemers het door BAK georganiseerde, publieke online programma *Fragments of Repair/Gatherings* bij te wonen.

Hoe:

~~La Colonie Nomade~~ hanteert een dialogische, niet-hiërarchische manier van leren, dat een methodologie van 'herstel' op zichzelf vormt en een belichaamd antwoord biedt op de uitdagingen van uitputting. In de sessies behandelen we hedendaagse urgente kwesties in een intense maar gezellige en geduldige leeromgeving. De groep werkt met wat voorhanden is, binnen de bestaande omstandigheden, en zonder gebruik te maken van overdadige/onnodige 'rekwisieten'.

Elke sessie gaat van start met een gezamenlijke lunch. De eerste lunch wordt verzorgd door de organisatoren bij La Dynamo de Banlieues Bleues; de daaropvolgende lunches worden georganiseerd door de deelnemers.

Ook het online programma *Fragments of Repair/Gatherings* vindt elke twee weken plaats, en biedt middels lezingen, filmvertoningen, gesprekken en openbare forums met kunstenaars, wetenschappers en activisten, inzichten in, en theoretische verwijzingen naar, de kwestie van 'herstel'.

Verantwoording:

Fragments of Repair bestaat uit meerdere verspreide, onderling verbonden 'fragmenten', waaronder *Fragments of Repair/Kader Attia*, een tentoonstelling van Attia bij BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht; *Fragments of Repair/La Colonie Nomade*, een collectief studieprogramma bedacht en geleid door Françoise Vergès en gehost door La Dynamo, Pantin, Parijs; en *Fragments of Repair/Gatherings*, een reeks online lezingen, gesprekken en *assembly forums* die BAK organiseert op bakonline.org. Gedurende het programma maakt Attia een nieuw werk in de vorm van een twaalfdelige podcast. Hierin wordt het idee van 'herstel' verkend als een concrete praktijk om de psychologische impact van het leven tijdens een pandemie het hoofd te bieden, gerealiseerd in samenwerking met Universiteit Utrecht en Utrechtse studenten. *Fragments of Repair* is ontwikkeld door Kader Attia en Wietske Maas, in samenspraak met Maria Hlavajova, Rachael Rakes, Françoise Vergès, en het team van BAK.

Voor meer informatie over ~~La Colonie Nomade~~, neem je contact op met Alix Hugonnier via alixhugonnier@gmail.com. Voor meer informatie over *Fragments of Repair/Gatherings*, neem je contact op met Irene Calabuch Mirón via irene@bakonline.org.

~~La Colonie Nomade~~ wordt mede mogelijk gemaakt door de genereuze steun van La Dynamo de Banlieues Bleues, Pantin, Parijs. Met speciale dank aan Xavier Lemettre en Sandra Marschutz, en het gehele team, voor hun enthousiaste en warme welkom, waardoor

La Colonie bij La Dynamo de Banlieues Bleues van start kon gaan met een nieuw, nomadisch bestaan.

De activiteiten van BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht worden mogelijk gemaakt door de financiële steun van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Gemeente Utrecht. *Fragments of Repair* is onderdeel van BAK's langlopende onderzoekstraject *Propositions for Non-Fascist Living* (2017–nu) en ontving extra subsidie van: VSBfonds, Utrecht; BankGiro Loterij Fonds, Amsterdam; BNG Cultuurfonds, Den Haag; Fonds 21, Utrecht; Prins Bernhard Cultuurfonds, Utrecht; Institut français des Pays-Bas, Den Haag; en Institut für Auslandsbeziehungen (ifa), Stuttgart.

la dynamo

La Colonie
